

www.anoiktoforum.gr

Ανοικτό Φόρουμ για την Ανταγωνιστικότητα και την Ανάπτυξη

Συμπεράσματα - Προτάσεις

Μάιος 2006

Τα Συμπεράσματα του Ανοικτού Φόρουμ παρουσιάζονται από τη Γραμματεία της Επιστημονικής Επιτροπής του.

Πρόλογος

Το Ανοικτό Φόρουμ για την Ανταγωνιστικότητα και την Ανάπτυξη ξεκίνησε με ως πρωτοβουλία του ΣΕΒ, κατάφερε όμως να κινητοποιήσει και να εμπνεύσει πολύ ευρύτερες δυνάμεις. Έτσι, στην ανοικτή πρόσκληση του ΣΕΒ ανταποκρίθηκαν άτομα και οργανώσεις, οι οποίοι με την ενεργό συμμετοχή τους στις εργασίες του Φόρουμ, ή με προτάσεις στην ιστοσελίδα έδειξαν πρακτικά τη βούληση τους να λάβουν μέρος στο διάλογο, να προτείνουν λύσεις και να αναλάβουν το μερίδιο ευθύνης που τους αναλογεί για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την οικονομική πρόοδο. Όλοι αυτοί που συμμετείχαν κατέθεσαν την ετοιμότητα τους να πράξουν, συμεριζόμενοι την αγωνία ολόκληρης της κοινωνίας, η οποία, όπως έδειξε πανελλαδική έρευνα που παρουσιάστηκε επίσης στο Φόρουμ, αναγνωρίζει την ύψιστη σημασία της ανταγωνιστικότητας και θεωρεί ότι η βελτίωση της είναι καθήκον όλων μας και όφελος για τον καθένα.

Η συμμετοχή και ο διάλογος στο Φόρουμ οργανώθηκαν σε οκτώ ομάδες εργασίας που κάθε μια προσέγγισε ένα κρίσιμο ζήτημα που επηρεάζει την ανταγωνιστικότητα. Η επιλογή των θεμάτων ακολούθησε τους στόχους που έχει θέσει το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων και κύρια επιδίωξη σε κάθε ομάδα εργασίας ήταν να καταλήξει σε συγκεκριμένες προτάσεις που θα προωθήσουν αυτούς τους στόχους.

Οι προτάσεις που προέκυψαν από τη διαδικασία αυτή συγκεντρώνονται στην παρούσα έκδοση. Είναι προτάσεις που κατά τεκμήριο συγκεντρώνουν την ευρύτερη δυνατή συναίνεση και αφορούν ώριμα ζητήματα, που όλοι συμφωνούν ότι πρέπει να αντιμετωπισθούν. Καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα θεμάτων, τα οποία ποικίλουν από σχετικά εύκολες παρεμβάσεις, οι οποίες μπορούν να εφαρμοσθούν αμέσως και χωρίς υψηλό κόστος, έως μεγάλες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες απαιτούν μακροχρόνια, συντονισμένη δράση σε πολλούς τομείς. Εξάλλου, πολλές από τις προτάσεις που καταγράφονται έχουν ήδη τεθεί και έχουν γίνει αντικείμενο δημόσιας συζήτησης. Τέλος, ορισμένα από τα προτεινόμενα μέτρα έχουν ενταχθεί στη γενικότερη μεταρρυθμιστική προσπάθεια που έχει αρχίσει.

Η κωδικοποίηση και δημοσίευση των προτάσεων αυτών που γίνεται στην παρούσα έκδοση είναι επιβεβλημένη για να αποτυπώσει συνοπτικά τους προβληματισμούς που αναπτύχθηκαν στο Φόρουμ και χρήσιμη για όλους: για τις επιχειρήσεις, την Κυβέρνηση και τα πολιτικά κόμματα, τους κοινωνικούς εταίρους και τον ίδιο τον ΣΕΒ, ο οποίος θα τις μελετήσει, θα τις επεξεργασθεί και θα τις εντάξει στο δικό του λόγο. Οι προτάσεις αυτές είναι μια, πιστεύουμε θετική συνεισφορά στην προσπάθεια για ανάπτυξη και πρόοδο της ελληνικής οικονομίας.

Δημήτρης Δασκαλόπουλος
Πρόεδρος Κεντρικής Επιτροπής του
«Ανοικτού Φόρουμ για την Ανταγωνιστικότητα
και την Ανάπτυξη»

Τι είναι το Ανοικτό Φόρουμ;

Ο ΣΕΒ ανέλαβε την πρωτοβουλία να οργανώσει στις 5 και 6 Δεκεμβρίου 2005, στην Αθήνα, το «Ανοικτό Φόρουμ για την Ανταγωνιστικότητα και την Ανάπτυξη» διότι θεωρεί ότι «η ανταγωνιστικότητα είναι υπόθεση όλων μας».

Το Ανοικτό Φόρουμ 2005 αποτελεί την αρχή ενός διαλόγου για την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη, που επιδιώκει, μέσω της ευρείας συμμετοχής και της γόνιμης παράθεσης θέσεων και απόψεων των κοινωνικών ομάδων, φορέων και ενεργών πολιτών, να παράγει πρακτικές προτάσεις προς την κοινωνία και την πολιτεία για την ενίσχυση της ελληνικής ανταγωνιστικότητας.

Το Ανοικτό Φόρουμ 2005 προσπάθησε να δώσει απαντήσεις σε τρία κρίσιμα ερωτήματα:

- α. Τι σημαίνει ανταγωνιστικότητα
- β. Τι συνεπάγεται η χαμηλή ανταγωνιστικότητα
- γ. Τι πρέπει και τι μπορεί να κάνει ο καθένας για την ανταγωνιστικότητα.

Στόχος ήταν η συνεισφορά στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, με την υποβολή προτάσεων με συγκεκριμένους στόχους, συγκεκριμένα μέτρα και συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα και με τη μεγαλύτερη δυνατόν συναίνεση.

Οι δράσεις του Ανοικτού Φόρουμ προγραμματίστηκαν κυρίως πάνω σε τρεις άξονες:

1. Τη διεξαγωγή πανελλαδικής ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας για την ανταγωνιστικότητα, η οποία και παρουσιάστηκε κατά τη διάρκεια του Ανοικτού Φόρουμ.
2. Τη διαμόρφωση ειδικής ιστοσελίδας στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.apoiktoforum.gr, όπου ο επισκέπτης μπορεί να ενημερωθεί για τα δρώμενα του Ανοικτού Φόρουμ και να συμμετάσχει στο διάλογο που συνεχίζεται και διεξάγεται εκεί με τη μέθοδο της ανοικτής διαβούλευσης (e-forum).
3. Συναντήσεις που διήρκαν δύο ημέρες, στις 5 και 6 Δεκεμβρίου 2005, στο ξενοδοχείο ΧΙΛΤΟΝ όπου συμμετείχαν περισσότεροι από 120 ομιλητές, συζητητές και εισηγητές.

Η ολοκλήρωση των εργασιών του Ανοικτού Φόρουμ 05 δεν σήμανε και το τέλος της ύπαρξής του. Αντίθετα, σηματοδότησε το τέλος μιας καινούριας αρχής: ενός διαρκούς Ανοικτού Φόρουμ μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και της Πολιτείας, μεταξύ των θεσμικών παραγόντων και της ίδιας της κοινωνίας. Σε αυτό το πλαίσιο, ο ανοικτός διάλογος μέσω της ιστοσελίδας του Ανοικτού Φόρουμ συνεχίζει να λειτουργεί με ανανεωμένα θεματικά πεδία, ενώ σχεδιάζονται νέες διοργανώσεις στην περιφέρεια.

a) Τα ερωτήματα

Γιατί η ανταγωνιστικότητα;

Στο παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον που απελευθερώνεται με ταχείς ρυθμούς, όλες οι εθνικές οικονομίες αντιμετωπίζουν μέσα στη δική τους, την εγχώρια αγορά, όλο και πιο έντονα προβλήματα καθώς τα δικά τους προϊόντα έχουν να ανταγωνισθούν νέα εισαγόμενα που πολλαπλασιάζονται. Η διαδικασία αυτή έχει συχνά ως αποτέλεσμα απώλειες, με αποτέλεσμα να εξασθενεί σταδιακά η δυνατότητα κάθε εγχώριας αγοράς να στηρίξει την ανάπτυξη.

Μέσα σ' αυτό το περιβάλλον που επηρεάζει, με διαφορετική φυσική ένταση, όλες τις οικονομίες του κόσμου, η διέξοδος για κάθε χώρα είναι αφενός να αντισταθεί αποτελεσματικά στην εισαγωγική διείσδυση, κυρίως όμως να αυξήσει τις δικές της εξαγωγικές επιδόσεις, να επεκταθεί δηλαδή σε αγορές του εξωτερικού για να υπεραντισταθμίσει τις απώλειες. Μια τέτοια προσπάθεια θα είναι επιτυχής μόνο αν μια εθνική οικονομία παράγει ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες, αν είναι δηλαδή ανταγωνιστική.

Η ελληνική οικονομία, με κατά κεφαλή εισόδημα στο 70% περίπου του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να αναπτύσσεται με ρυθμούς σημαντικά ταχύτερους απ' ό,τι οι υπόλοιπες χώρες για να προσεγγίσει τα ευρωπαϊκά μέσα επίπεδα. Και επειδή η εγχώρια αγορά θα δυσκολεύεται να στηρίξει τέτοια ανάπτυξη, οι αγορές του κόσμου πρέπει να γίνουν ο στόχος μας. Η ικανότητά μας να διεισδύσουμε στις αγορές αυτές, δηλαδή η ανταγωνιστικότητα, είναι σήμερα το κύριο προαπαιτούμενο για την ανάπτυξη και τη βελτίωση της κοινωνικής ευημερίας.

Δεν υπάρχει άλλη οδός: Η ελληνική ανάπτυξη θα στηριχθεί στην ανταγωνιστικότητα, ή δεν θα υπάρξει.

Που είμαστε σήμερα;

Η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας σήμερα δεν της επιτρέπει να ανταποκριθεί με επάρκεια στην κορυφαία πρόκληση της ανταγωνιστικότητας. Σε όλες τις διεθνείς μετρήσεις η ανταγωνιστική μας θέση εμφανίζεται όχι μόνο χαμηλή, αλλά και επιδεινούμενη, καθώς οι εξαγωγικές μας επιδόσεις δεν βελτιώνονται, ενώ αυξάνει η εισαγωγική διείσδυση. Αποτέλεσμα, η συνεχής διόγκωση του εμπορικού ελλείμματος. Η εκτίμηση αυτή, που δεν αμφισβητείται, αναδεικνύει με αδρό τρόπο την κύρια επιδίωξη τη στιγμή αυτή:

Αν θέλουμε να αναπτυχθούμε, αν θέλουμε να βελτιώσουμε το επίπεδο ζωής μας, πρέπει να βελτιώσουμε δραστηρικά την ανταγωνιστική μας θέση. Αυτή είναι η ύψιστη εθνική προτεραιότητα της εποχής μας.

Ποιος ευθύνεται για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας;

Η ευθύνη για τη συνεχή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων μας ανήκει κατά κύριο λόγο στις επιχειρήσεις που τα παράγουν. Και θα πετύχουν αυτές που θα παρακολουθούν από κοντά τις εξελίξεις, θα προσαρμόζουν την προσφορά τους στη διαρκώς μεταβαλλόμενη ζήτηση, θα καινοτομούν και όχι μόνο θα κατακτούν το προβάδισμα σε νέες αγορές, αλλά και θα το διατηρούν στο χρόνο.

Οι επιχειρήσεις όμως δεν λειτουργούν στο κενό. Δραστηριοποιούνται μέσα σε μια συγκεκριμένη οικονομία και κοινωνία, μέσα σ' ένα περιβάλλον το οποίο καθορίζει σε μεγάλο βαθμό και την ικανότητά τους να ανταποκριθούν με επάρκεια στον ανταγωνισμό, πραγματοποιώντας τις αλλαγές που απαιτούνται. Όμως στην Ελλάδα σήμερα οι συνθήκες που επικρατούν όχι μόνο δεν ενθαρρύνουν τις επιχειρήσεις, αλλά αντίθετα θέτουν σοβαρούς φραγμούς στην προσπάθεια που καταβάλουν για να εκσυγχρονισθούν. **Οι συνθήκες αυτές πρέπει να αλλάξουν. Κι' αυτό είναι ευθύνη όλων: των κοινωνικών εταίρων, της πολιτικής ηγεσίας, των ατόμων.**

Σε ποιους τομείς απαιτούνται άμεσες δράσεις;

Το επιχειρηματικό περιβάλλον διαμορφώνεται υπό την επιρροή ενός μεγάλου πλήθους παραγόντων, οι οποίοι συνδέονται με την ανταγωνιστικότητα. Γι' αυτό και δεν υπάρχει μια μοναδική λύση στο πρόβλημα, μια συνταγή που εφαρμοζόμενη μπορεί να δώσει την απάντηση. Χρειάζονται πολλαπλές, ιεραρχημένες παρεμβάσεις για την αλλαγή όλων των παραγόντων που επιδρούν στην ανταγωνιστικότητα και μια συνολική πολιτική, που θα συνεκτιμά όλα τα δεδομένα και θα εξετάζει τις αποφάσεις της σε όλους τους τομείς με βάση τις πιθανές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα.

Η στρατηγική της Λισαβόνας

Οι στόχοι που αναφέρονται παραπάνω δεν επιλέγονται τυχαία. Είναι οι στόχοι που έχουν αποφασισθεί για όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελούν τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές της λεγόμενης «Στρατηγικής της Λισαβόνας». Γι' αυτό και ενσωματώθηκαν στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, το οποίο χαράσσει τη μακροχρόνια στρατηγική της ελληνικής οικονομικής πολιτικής. Και αν για την υπόλοιπη Ευρώπη η επίτευξη προόδου σε όλους αυτούς τους τομείς είναι προϋπόθεση της ανάπτυξης, για την Ελλάδα που καθυστερεί, είναι επιτακτική ανάγκη.

Γιατί καθυστερούμε στις αναγκαίες αλλαγές;

Ενώ όλοι αναγνωρίζουν την κρισιμότητα της κατάστασης, υποστηρίζουν την πραγματοποίηση αλλαγών και συναινούν στους στόχους, ο βηματισμός των μεταρρυθμίσεων είναι βραδύς. Η κοινωνία και η οικονομία δεν αλλάζουν με τους ρυθμούς που επιτάσσουν οι συνθήκες, ενώ πρακτικές του παρελθόντος, που αποτελούν μια πρόσκομμα, επιβιώνουν. Το οξύμωρο αυτό σχήμα πρέπει να αντιμετωπισθεί αποφασιστικά.

Και μπορεί να γίνει αν καταδειχθούν με πειστικότητα τα οφέλη που θα προκύψουν για όλους, αν προχωρήσουμε με τολμηρά βήματα.

Οι περιοχές, όπου είναι αναγκαίες οι παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας είναι:

1. Το μακροοικονομικό περιβάλλον, οι γενικότερες δηλαδή συνθήκες λειτουργίας της οικονομίας. Μόνο ένα υγιές πλαίσιο σταθερότητας και ανάπτυξης θα επιτρέψει στο τρένο της οικονομίας να τρέξει πιο γρήγορα.
2. Η διασφάλιση της λειτουργίας υγιούς ανταγωνισμού στην εγχώρια αγορά, που θα δώσει ίσες ευκαιρίες σε όλους και θα επιτρέψει την ανάδειξη των πιο παραγωγικών και πιο ανταγωνιστικών.
3. Η τόνωση της επιχειρηματικότητας, η ενθάρρυνση της πρωτοβουλίας ατόμων και επιχειρήσεων που αποτελεί προϋπόθεση για μια πιο ανταγωνιστική οικονομία.
4. Η απασχόληση με τη δημιουργία καλύτερων, περισσότερων, παραγωγικών και βιώσιμων θέσεων εργασίας.
5. Η λειτουργία του Κράτους που πρέπει να γίνει φιλική προς τον πολίτη και την επιχείρηση, να ευνοεί την πρωτοβουλία και να μη θέτει εμπόδια.
6. Ο σεβασμός στο περιβάλλον, που θα είναι αποτελεσματικός αν συμβαδίσει με την ανάπτυξη.
7. Η προετοιμασία για το μέλλον με την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη διάχυση της οικονομίας της γνώσης.

Β)

Το Ανοικτό Φόρουμ για την Ανταγωνιστικότητα και την Ανάπτυξη: οι προτάσεις

Στα παραπάνω ερωτήματα προσπάθησε να απαντήσει το Ανοικτό Φόρουμ για την Ανταγωνιστικότητα και την Ανάπτυξη, που οργανώθηκε με πρωτοβουλία του ΣΕΒ. Γι' αυτό και επικεντρώθηκε στις μεγάλες περιοχές που αναφέρθηκαν, επιδιώκοντας τη διατύπωση εφικτών και πραγματοποιήσιμων προτάσεων για κάθε μια απ' αυτές. Στο κείμενο που ακολουθεί συνοψίζονται οι κυριότερες προτάσεις που αναδείχθηκαν μέσα από συζήτηση και γόνιμη ανταλλαγή απόψεων, στις αντίστοιχες ομάδες εργασίας που λειτούργησαν στο Ανοικτό Φόρουμ.

Πρόεδρος: Σκούρας Αθανάσιος, Καθηγητής,
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Εισηγητής: Χαρδούβελης Γκίκας, Οικονομικός Σύμβουλος,
EFG EUROBANK GROUP

Συζητητές: Γκέκας Ράλλης, Οικονομολόγος - Επιστημονικός
Συνεργάτης, ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ (ΚΕΔΚΕ)
Ιωακείμογλου Ηλίας, Επιστημονικός Συνεργάτης,
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ/ΓΣΕΕ (ΙΝΕ/ΓΣΕΕ)
Κασρινάκης Κωνσταντίνος, Αντιπρόεδρος,
ΚΑΝΤΟΡ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε.
Κολλίντζας Τρύφων, Διευθύνων Σύμβουλος,
ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
Μυλωνάς Παύλος, Γενικός Διευθυντής,
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ξαφά Μιράντα, Alternate Executive Director,
INTERNATIONAL MONETARY FUND
Παπακωνσταντίνου Γεώργιος, Διδάκτωρ Οικονομολόγος -
Μέλος Δ.Σ., Ινστιτ. Στρατηγικών & Αναπτυξιακών Μελετών
(ΙΣΤΑΜΕ)
Ράπανος Βασίλης, Αναπληρωτής Καθηγητής,
ΕΘΝΙΚΟΝ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Διαπιστώσεις:

Το βασικότερο πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας σήμερα είναι η δημοσιονομική κατάσταση και η γενικότερη λειτουργία του δημόσιου τομέα. Αυτό αφενός δημιουργεί εμπόδια στη λειτουργία των επιχειρήσεων και δυσχεραίνει τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και αφετέρου δεν συμβάλλει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων του δημοσίου χρέους, του πληθωρισμού και της ανεργίας. Μια πολιτική για την ανταγωνιστικότητα, για να είναι αποτελεσματική, πρέπει να έχει ως κύριο συστατικό της πολιτικές για τη βελτίωση αυτών των ανισορροπιών.

Βασικοί στόχοι μιας τέτοιας πολιτικής είναι:

- Μείωση των καταναλωτικών δαπανών του δημοσίου και της φοροδιαφυγής.
- Βελτίωση της αποδοτικότητας του δημόσιου τομέα, μείωση των ελλειμμάτων και του χρέους, αναμόρφωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

Οι προτάσεις που παρουσιάζονται κατατείνουν στην πρόωθηση αυτών των στόχων.

Προτάσεις:

- Ευρεία χρήση της πληροφορικής σε όλο το δημόσιο τομέα, με αρχή την ηλεκτρονική διασύνδεση όλων των υπηρεσιών κάθε υπουργείου και δεύτερο βήμα τη «διυπουργική» ηλεκτρονική επικοινωνία.
- Αναμόρφωση του τρόπου που καταρτίζεται και παρακολουθείται ο Προϋπολογισμός (βλ. πρόσφατες προτάσεις Δ.Ν.Τ.): Μετρήσιμοι στόχοι, σύστημα επιβράβευσης για την επίτευξη των στόχων και τιμωρίας για την απόκλιση. Συνεχής παρακολούθηση της εκτέλεσης, ενδεχομένως από διακομματική επιτροπή.
- Κατάρτιση ενδεικτικών προϋπολογισμών τριετίας.
- Εισαγωγή του διπλογραφικού συστήματος στις ΔΕΚΟ και ΟΤΑ και υποχρέωση όλων των δημοσίων οργανισμών να υπόκεινται στον έλεγχο των ισολογισμών τους από ορκωτούς λογιστές. Δημοσίευση των ισολογισμών στον τύπο.
- Εισαγωγή πολιτικών βελτίωσης της ποιότητας στο σύστημα δημόσιας διοίκησης, με στοχοθεσία, διαδικασίες, χρονοδιαγράμματα, αξιολόγηση δράσης και τιμολόγηση των υπηρεσιών.
- Δημιουργία υπερκομματικών «επιτροπών σοφών» για τη διαμόρφωση πολιτικών αλλά και τη διαπαιδαγώγηση της κοινής γνώμης.
- Πρόωθηση ενός ευρύτατου διαλόγου μέσα από διάφορα fora για την αναζήτηση ενός νέου προτύπου ανάπτυξης και την επίτευξη συναίνεσης στον επιθυμητό προσανατολισμό της ελληνικής οικονομίας.
- Αντιμετώπιση του πληθωρισμού και με την ενίσχυση των ρυθμιστικών αρχών για τον ανταγωνισμό. Αυστηρές τιμωρίες των μονοπωλιακών και ολιγοπωλιακών πρακτικών.
- Πολιτικές για την ανεργία εστιασμένες στις κατηγορίες που πλήττονται ιδιαίτερα: Διευκόλυνση της μερικής απασχόλησης γυναικών με βρεφονηπιακούς σταθμούς και εργασία στο σπίτι. Φορολογικές απαλλαγές και άλλες επιδοτήσεις περιορισμένης χρονικής διάρκειας για την πρόσληψη νέων που εργάζονται για πρώτη φορά.
- Το συντομότερο δυνατόν έναρξη θεσμικού διαλόγου για τη συναινετική αναμόρφωση του ασφαλιστικού συστήματος.

- Πρόεδρος:** Νέζης Στέργιος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, ΔΕΛΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.
- Εισηγητής:** Πατούρατης Βασίλης, Αντιπρόεδρος, Επιτροπή Εμπειρογνομόνων ΕΣΑΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
- Συζητητές:** Αϊβαλής Κωνσταντίνος, Οικονομικός Σύμβουλος, ICAP Α.Ε.
Βέττας Νικόλαος, Καθηγητής, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Δρόσος Παναγιώτης, Διευθύνων Σύμβουλος, ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΟΠΕ)
Κατσουλάκος Γιάννης, Καθηγητής - Μέλος, ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
Νικολάκος Γιώργος, Γενικός Γραμματέας, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΕΣΙΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΣΕΜΑ)
Κορτέσης Μιχάλης, Διευθύνων Σύμβουλος, ΣΤΑΚΟΡ Α.Ε.
Κορωνιάς Γιώργος, Διευθύνων Σύμβουλος, VODAFONE Α.Ε.
Κουκλέλης Κωνσταντίνος, Οικονομολόγος - Εκπρόσωπος, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΒΟΙΩΤΙΑΣ
Παναγιωτοπούλου Λίτσα, Πρόεδρος, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΕΕΔΕ)
Σταύρου Γιάννης, Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΒΒΕ)
Ταβουλάρης Νικόλαος, Πρόεδρος, ΝΕΩΡΙΟΝ ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
Φέσσας Θεόδωρος, Γενικός Γραμματέας, ΣΕΒ - Πρόεδρος, INFO-QUEST Α.Ε.

Διαπιστώσεις:

Ο ελεύθερος ανταγωνισμός δημιουργεί κίνητρα και ικανές πιέσεις στις επιχειρήσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους. Όμως, παρά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια υπάρχουν ακόμη στοιχεία που νοθεύουν τον ανταγωνισμό όπως μονοπωλιακή διάρθρωση αγορών, αθέμιτες πρακτικές, προνόμια και κλειστά επαγγέλματα, κρατικά μονοπώλια. **Ιδιαίτερη σημασία έχει εξάλλου η διασφάλιση συνθηκών ανταγωνισμού στις περιοχές όπου μέχρι πρόσφατα το Κράτος είχε μονοπωλιακή θέση** και σήμερα βρίσκονται σε διαδικασία μετάβασης στον ελεύθερο ανταγωνισμό.

Στόχοι:

Ενθάρρυνση των αναδιαρθρώσεων που οδηγούν σε πιο ανταγωνιστικές επιχειρήσεις. Δημιουργία πλαισίου λειτουργίας των επιχειρήσεων με συνέχεια - συνέπεια - σταθερότητα. Ισχυροποίηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Ολοκλήρωση απελευθέρωσης αγορών. Αποκρατικοποιήσεις. Σταδιακή απελευθέρωση επαγγελματιών.

Προτάσεις:

- **Διαφανές θεσμικό πλαίσιο εποπτείας των επιχειρήσεων**, ιδιαίτερα των εισηγμένων.
- **Προσανατολισμός των αναπτυξιακών νόμων κυρίως σε φορολογικά κίνητρα**, με παράλληλη βελτίωση των υποδομών.
- **Φορολογική εναρμόνιση και ριζική φορολογική μεταρρύθμιση για απλοποίηση**, διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη μείωση της φοροδιαφυγής. Αντικειμενικό σύστημα ελέγχων στις επιχειρήσεις. Κωδικοποίηση φορολογικών νόμων.
- **Αναβάθμιση του ρόλου και αποτελεσματικότερη λειτουργία της Επιτροπής Ανταγωνισμού**, για τη διασφάλιση καλύτερων συνθηκών ανταγωνισμού στην ελληνική οικονομία. **Συγκεκριμένα μέτρα:**

- **Επάρκεια - στελέχωση.**
- **Δυνατότητα ελέγχου όχι μόνο των ιδιωτικών επιχειρήσεων αλλά και των κρατικών.**
- **Οριοθέτηση αρμοδιοτήτων σε σχέση με τις κλαδικές ρυθμιστικές αρχές (ΡΑΕ, ΕΕΤΤ κλπ).**
- **Λειτουργία με τέτοιο τρόπο ώστε να ασκεί συνολική εποπτεία στη λειτουργία των κανόνων της αγοράς, χωρίς αστυνόμευση, η οποία θα παρεμποδίζει την απρόσκοπτη λειτουργία της αγοράς.**
- **Εναρμόνιση της λειτουργίας της με τις αντίστοιχες της Ε.Ε.**

- **Διευκόλυνση και ενθάρρυνση της ανάληψης νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών**, ειδικότερα από νέα άτομα. Άρση εμποδίων εισόδου και διευκόλυνση στην έναρξη νέας επιχείρησης (θεσμική, χρηματοδοτική, ενημερωτική, υποστηρικτική και συμβουλευτική, εκπαιδευτική κ.α.)
- **Στήριξη της δικτύωσης επιχειρήσεων με στόχο την ανταλλαγή τεχνογνωσίας**, την καλύτερη διακίνηση των προϊόντων, την επίτευξη οικονομικών κλίμακας. Παραγωγή, διανομή και χρήση γνώσης και πληροφορίας.
- **Διασφάλιση όρων θεμιτού και υγιούς ανταγωνισμού** στις βιομηχανίες δικτύων και προστασία από κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης.
- **Ουσιαστική και διαφανής λειτουργία των Ρυθμιστικών Αρχών** που ασχολούνται με την απελευθέρωση ορισμένων επί μέρους αγορών, ώστε να διαμορφώνονται οι κατάλληλες συνθήκες για καλύτερη επάρκεια στην προσφορά και καλύτερη ικανοποίηση στην κατανάλωση. Μεταβίβαση εποπτικών και αδειοδοτικών αρμοδιοτήτων του κράτους προς τις ρυθμιστικές αρχές σε διαφανές πλαίσιο.
- **Απελευθέρωση Λιμενικών Υπηρεσιών.**
- **Ολοκλήρωση της απελευθέρωσης ηλεκτρικής ενέργειας** με αποδέσμευση από τους ισχύοντες περιορισμούς ιδιαίτερα σε ότι αφορά το προς χρήση καύσιμο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.
- **Καθορισμός τιμολογίων φυσικού αερίου** προοριζόμενου για κάλυψη αναγκών ηλεκτροπαραγωγής.
- **Απελευθέρωση των οδικών εμπορευματικών μεταφορών.**
- **Ολοκληρωμένο σύστημα εποπτείας και ελέγχου της αγοράς** για το σύνολο των προϊόντων που κυκλοφορούν σε αυτή και απευθύνονται σε ευρύ καταναλωτικό κοινό, από πλευράς ασφάλειας, ποιότητας, επισήμανσης, οδηγιών χρήσης και ποιότητας παρεχομένων υπηρεσιών μετά την πώληση.
- **Ανάπτυξη και λειτουργία συστήματος** ηλεκτρονικής παρακολούθησης στοιχείων της αγοράς.
- **Σταδιακή απελευθέρωση των προστατευομένων επαγγελματιών** μετά από κατάλληλη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου και εναρμόνιση με το κοινοτικό δίκαιο.

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΙΙ. Επιχειρηματικότητα

10

- Πρόεδρος:** Θεοδωρόπουλος Σπύρος, Αντιπρόεδρος, ΣΕΒ - Πρόεδρος, CHIRITA INTERNATIONAL A.E.
- Εισηγητής:** Ιωαννίδης Σταύρος, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
- Συζητητές:** Βάρδα-Καψή Ειρήνη, Commercial Director, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΚΑΨΗ Α.Ε.
Βερνίκος Γιώργος, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος, VERNICOS YACHTS
Γεράρδος Γιώργος, Πρόεδρος, ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS A.E.B.E.
Ιωάννου Χρήστος, Επιστημονικός Συνεργάτης, ΓΕΝ. ΣΥΝ/ΔΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛ/ΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
Κερμελιώτου Αναστασία, Αντιπρόεδρος, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ
Μητρογιαννοπούλου Δήμητρα, Μέλος Δ.Σ., ΣΕΒ - Πρόεδρος, ΑΡΓΩ Α.Ε.
Στράτου-Βερνίκου Βαρβάρα, Μέλος Δ.Σ., ΣΕΒ - Μέλος Δ.Σ., ΝΟΤΟΣ COM ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.Β.Ε.
Ταμβακάκης Απόστολος, Πρόεδρος, LAMDA Development A.E.
Φουντουκάκος Δρακούλης, Πρόεδρος, ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΕΒΕΑ)
Χασσίδ Ιωσήφ, Καθηγητής - Μέλος, Επιτροπή Εμπειρογνομώνων ΕΣΑΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Διαπιστώσεις:

Η τόνωση της επιχειρηματικότητας μπορεί να συμβάλει αποφασιστικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, υπό την προϋπόθεση ότι η επιχειρηματική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται από ποιοτικά στοιχεία τα οποία είναι:

- εταιρική διακυβέρνηση, σεβασμός στο περιβάλλον, κοινωνική ευθύνη, καινοτομικότητα, χρήση σύγχρονων τεχνολογιών, εξωστρέφεια.

Η επιχειρηματικότητα συναντά σοβαρά εμπόδια όπως τα υφιστάμενα αντικίνητρα και ο χαμηλός βαθμός κοινωνικής αποδοχής.

Στόχοι:

Βασικοί στόχοι μιας πολιτικής για την επιχειρηματικότητα είναι:

- η δημιουργία ευνοϊκότερου κοινωνικού και οικονομικού περιβάλλοντος,
- η βελτίωση της ποιότητας της επιχειρηματικής δράσης,
- η διεύρυνση του αριθμού των ατόμων που αναλαμβάνουν επιχειρηματική δράση,
- η προσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος,
- ο περιορισμός του φόβου της αποτυχίας.

Προτάσεις:

- Συνεργασία της εκπαιδευτικής και της επιχειρηματικής κοινότητας για τη δημιουργία προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης τα οποία να αρχίσουν σύντομα να εφαρμόζονται στην δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- Απλοποίηση των διαδικασιών και μείωση του απαιτούμενου κόστους και χρόνου για την ίδρυση νέων επιχειρήσεων. Μηδενικό γραφειοκρατικό κόστος, ηλεκτρονική ίδρυση επιχειρήσεων.
- Παροχή υπηρεσιών ολοκληρωμένης εξυπηρέτησης επιχειρήσεων (one stop shops) νέων και υφιστάμενων.
- Προβολή από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης θετικών προτύπων επιχειρηματικότητας. Πολιτικές δημοσιότητας που θα ενθαρρύνουν την κοινωνική αποδοχή της επιχειρηματικότητας με την προβολή των εθνικών πρωταθλητών, έμφαση στη δημιουργικότητα, ανάδειξη του κοινωνικού ρόλου της επιχειρηματικότητας.
- Περιορισμός του φόβου της αποτυχίας με την εξομάλυνση των νομικών επιπτώσεων που συνεπάγεται και την αναγνώριση του δικαιώματος σε δεύτερη ευκαιρία. Αναθεώρηση του πτωχευτικού δικαίου.
- Στοχευμένες πολιτικές για την αύξηση της επιχειρηματικότητας γυναικών και νέων με τη δημιουργία κέντρων άμεσης πληροφόρησης.
- Βελτίωση των χρηματοδοτικών μηχανισμών και ιδιαίτερα του venture capital.

11

- Πρόεδρος:** Κυριαζής Χάρης, Αντιπρόεδρος, ΣΕΒ - Partner, P.W.C. BUSINESS SOLUTIONS A.E.
- Εισηγητής:** Πολίτης Τάκης, Επιστημονικός Διευθυντής, ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΙΟΒΕ)
- Συζητητές:** Βασιλειάδης Θεόφιλος, Πρόεδρος Δ.Σ., ΚΑΡΙΕΡΑ Α.Ε.
Γατόπουλος Σταύρος, Γενικός Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού, ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Γιαννουλόπουλος Χρήστος, Πρόεδρος, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (ΣΣΔΠ)
Ευλογημένος Ευριπίδης, Αντιπρόεδρος, ΣΕΒ - Πρόεδρος, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ & ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Θεοχαράκης Νίκος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, ΝΙΚ. ΘΕΟΧΑΡΑΚΗΣ Α.Ε.
Κουζής Ιωάννης, Επιστημονικός Συνεργάτης, ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ/ΓΣΕΕ (ΙΝΕ/ΓΣΕΕ)
Μπαρδάνη Ρένα, Συντονίστρια, Δίκτυο Εργασιακών Σχέσεων και Κοινωνικής Πολιτικής, ΣΕΒ
Νικολίτσα Δάφνη, Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών, ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Παπασπύρου Κατερίνα, Διευθύντρια Ανθρώπινου Δυναμικού, SCHNEIDER ELECTRIC A.E.
Τσακλόγλου Παναγιώτης, Καθηγητής, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Διαπιστώσεις:

Παρά την ταχεία οικονομική ανάπτυξη των τελευταίων ετών, η ανεργία παραμένει υψηλή και εντοπίζεται περισσότερο στους νέους και στις γυναίκες. Στην εξέλιξη αυτή σημαντικό ρόλο παίζουν η συνεχής μείωση της απασχόλησης στον αγροτικό τομέα, οι ελλείψεις του εκπαιδευτικού συστήματος, η χαλαρή σύζευξη προσφοράς και ζήτησης εργασίας. Για να εξασφαλισθεί βιώσιμη, συνεχής βελτίωση των μισθών χωρίς δυσμενείς επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα απαιτείται η σύνδεση αμοιβών παραγωγικότητας, η οποία δυσχεραίνεται από την ανεπάρκεια στοιχείων και τις μεγάλες κλαδικές και επιχειρησιακές διαφοροποιήσεις.

Βασικοί στόχοι:

Οι πολιτικές για την απασχόληση δεν μπορούν να διαχωριστούν από τη συνολική πολιτική που επιδιώκει την ανταγωνιστική ανάπτυξη.

- **Περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας θα έχουμε αν υπάρξει ταχύρυθμη ανάπτυξη.** Παράλληλα, θα πρέπει να ενισχυθεί το «περιεχόμενο απασχόλησης» της οικονομικής ανάπτυξης και να αναζητηθούν οι προσφορότερες μέθοδοι για τη σύνδεση αμοιβών παραγωγικότητας.

Προτάσεις:

- **Προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στον αγροτικό τομέα** ιδιαίτερα στους τομείς παραγωγής προϊόντων υψηλής αξίας, πρωτογενούς επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων και εμπορίας, με στόχο τη διευκόλυνση της μετάβασης εργατικού δυναμικού από τη γεωργία στους άλλους τομείς.
- **Αποτύπωση των γενικών χαρακτηριστικών που χρειάζονται οι νέοι σε επίπεδο γενικών γνώσεων** (για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση) ανεξάρτητα από τυχόν περαιτέρω σπουδές.
- **Ενίσχυση των δομών** που παρέχουν επαγγελματικό προσανατολισμό στους νέους.
- **Τυποποίηση των επαγγελμάτων**, των σχετικών προσόντων και των μεθόδων πιστοποίησης. Η πιστοποίηση να ανεξαρτοποιηθεί από τα προγράμματα κατάρτισης και να επιτραπεί η πρόσβαση σ' αυτή όλων των φορέων που επιθυμούν την πιστοποίηση των γνώσεών τους, ανεξάρτητα από τον τρόπο απόκτησης.

- **Στενότερη σύνδεση της αγοράς με την τριτοβάθμια εκπαίδευση**, με την ενεργοποίηση του ΕΣΣΕΕΚΑ και των επιτελικών του οργάνων.
- **Αναμόρφωση των δομών που διευκολύνουν τη σύζευξη προσφοράς - ζήτησης** με εφαρμογή ενός συνολικού ηλεκτρονικού συστήματος σε εθνικό επίπεδο.
- **Καθιέρωση κινήτρων** (φορολογικά ή άλλα) για την ενθάρρυνση της γεωγραφικής κινητικότητας των εργαζομένων σε ατομικό επίπεδο.
- **Δημιουργία υποδομών** για τη διευκόλυνση γυναικών που θέλουν να εργασθούν (παιδικό σταθμό κλπ.).
- **Προγράμματα ενημέρωσης και διαφώτισης** εργοδοτών και εργαζομένων για τις δυνατότητες των υφισταμένων ρυθμίσεων για ευέλικτες μορφές απασχόλησης, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.
- **Καθιέρωση περιόδου προσαρμογής** για τους πρωτο-προσλαμβανόμενους με μειωμένο κόστος για τις επιχειρήσεις (επιδότηση μη μισθολογικού κόστους ή άλλα ισοδύναμα μέτρα).
- **Εκ Βάθρων αναδιάρθρωση των συστημάτων ενίσχυσης** της ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης.
- **Μέτρηση (από την ΕΣΥΕ) των πράγματι καταβαλλόμενων μισθών στην ελληνική οικονομία**, όπως τουλάχιστον γινόταν μέχρι το 1988 με τη Στατιστική της Εργασίας. Γενικότερα: εμπλουτισμός της πληροφόρησης για τα εργασιακά, ούτως ώστε να είναι δυνατή μέτρηση της παραγωγικότητας σε τομείς και κλάδους.
- **Ενίσχυση της σημασίας των επιχειρησιακών συμβάσεων** και υιοθέτηση σε όλες τις επιχειρησιακές ή κλαδικές συμβάσεις ρητρών σύνδεσης της αμοιβής με την παραγωγικότητα, η οποία να μετράται σε κλαδικό ή επιχειρησιακό επίπεδο και όχι με βάση γενικές εκτιμήσεις (π.χ. ΑΕΠ/ανά απασχολούμενο) οι οποίες δεν έχουν νόημα σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.
- **Ενθάρρυνση των επιχειρηματικών επενδύσεων**, ιδιαίτερα αυτών που αφορούν την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και στοχεύουν σε άνοδο της παραγωγικότητας.

Πρόεδρος: Καλλιτσάντσης Αναστάσιος, Μέλος Δ.Σ., ΣΕΒ - Διευθύνων Σύμβουλος, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΒ Α.Ε.

Εισηγητής: Χατζηπεμμανουήλ Χρήστος, Πρόεδρος, ΟΛΥΜΠΙΑΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε.

Συζητητές: Βουγιουκλής Νικόλαος, Μέλος Δ.Σ., ΣΕΒ - Πρόεδρος, ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ-ΒΙΟΤΕΧΝΙΩΝ ΘΡΑΚΗΣ
Δόλγυρας Ηλίας, Μέλος Ε.Ε., ΑΝΩΤΑΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΝΩΣΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΑΔΕΔΥ)
Δραγκιώτης Θεόδωρος, Γενικός Γραμματέας, ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΤΕΕ)
Ζάννης Παναγιώτης, Επιστημονικός Σύμβουλος, ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ίκκος Άρης, Μέλος Δ.Σ., ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ - ΕΛΛΑΣ
Κεφάλας Χαράλαμπος, Αντιπρόεδρος, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΟΚΕ)
Κομσέλη Φανή, Αναπληρώτρια Διευθύντρια, ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Παπαδούλης Απόστολος, Πρόεδρος Ε.Ε., ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ & ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Παπασταύρου Μπριγκίττα, Πρόεδρος, ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.
Σπυλιόπουλος Βασίλειος, Αντιπρόεδρος, ΣΕΒ - Πρόεδρος Ε.Ε., ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜ/ΝΙΩΝ ΠΕΛ/ΝΗΣΟΥ & ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ
Σταμπούλης Μιλτιάδης, Οικονομολόγος - πρώην Εντεταλμένος Σύμβουλος, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ ΒΟΡ. ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΕΒΕ)
Τορτοπίδης Αντώνης, Οικονομολόγος - Συντονιστής, Έρευνα & Ανάλυση, ΣΕΒ
Χρηστίδης Βασίλης, Γενικός Τεχνικός Διευθυντής, LogicDIS Α.Ε.

Διαπιστώσεις:

Ο δημόσιος τομέας και η μη αποδοτική λειτουργία του αποθαρρύνει την επιχειρηματικότητα και αυξάνει το κόστος της οικονομικής δραστηριότητας, επιβαρύνει συνεπώς, την ανταγωνιστικότητα. Τα προβλήματα εντοπίζονται στη Δημόσια Διοίκηση, στο ανθρώπινο δυναμικό, στην κατάρτιση και εκτέλεση των προϋπολογισμών, στην ποιότητα του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου.

Στόχοι:

Η συνολική μεταρρύθμιση του Κράτους, η ανασυγκρότηση της διοίκησης σε ριζικά νέες βάσεις, η βελτίωση της ποιότητας του εργατικού δυναμικού της, η δημοσιονομική προσαρμογή, η «κάθαρση» του νομικού πλαισίου από παρωχημένες ρυθμίσεις, ο περιορισμός των αρνητικών επιπτώσεων των νομοθετικών ρυθμίσεων στην ανταγωνιστικότητα.

Προτάσεις:

- **Κωδικοποίηση και απλοποίηση της νομοθεσίας** που σημαίνει: έλεγχος όλων των νόμων και κατάργηση αυτών που έχουν χάσει την ισχύ τους ή έχουν περιπέσει σε αχρηστία.
- **Δημιουργία κέντρων «One stop» shop** για επιχειρήσεις και πολίτες.
- **Αξιολόγηση των επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα** όλων των νέων νομοθετικών ρυθμίσεων.
- **Διαβούλευση και συμμετοχικές διαδικασίες κατά τη σύνταξη των νόμων**, που μπορεί να διευκολυνθεί με ηλεκτρονικές διαδικασίες.
- **Οριζόντιες συνεργασίες εντός των υπουργείων και διυπουργικά για την κατάργηση των στεγανών.** Οι συνεργασίες επίσης μπορούν να διευκολυνθούν με την γενίκευση της χρήσης της πληροφορικής.
- **Εξορθολογισμός της λειτουργίας της αυτοδιοίκησης, σε όλα τα επίπεδα: δημορχιακό - νομαρχιακό - περιφερειακό.** Εντοπισμός και κατάργηση των επικαλύψεων, ενοποίηση των κατακερματισμένων υπηρεσιών προς τον πολίτη.
- **Εκπαίδευση δημοσίων υπαλλήλων**, απλοποίηση διαδικασιών και ενιαίο ηλεκτρονικό υπόβαθρο.
- **Απογραφή Δημόσιας Διοίκησης** που θα περιλαμβάνει τις υπηρεσίες, τους υπαλλήλους και το κόστος. Μέτρηση της παραγωγής Δημό-

σιας Διοίκησης κατά τομείς και θέσπιση κινήτρων για τους πιο αποδοτικούς.

- **Σχολή Δημόσιας Διοίκησης:** αξιοποίηση των αποφοίτων της με την καθιέρωση διαδικασιών ταχείας εξέλιξης.
- **Ενθάρρυνση της κινητικότητας των δημοσίων υπαλλήλων** κυρίως μεταξύ των διαφόρων υπουργείων.
- **Πρακτική εφαρμογή ψηφιακών υπογραφών** μέσα στο 2006.
- **Σταδιακή κατάρτιση όλων των χειρογραφικών καταχωρήσεων** με βασική επιδίωξη η Δημόσια Διοίκηση να πληροφορεί, να επικοινωνεί και να δέχεται αιτήματα και ηλεκτρονικά.
- Έναρξη λειτουργίας **e-procurement**.

Επόμενοι στόχοι:

- **Η μη on line παροχή υπηρεσίας θα πρέπει να είναι εξαίρεση.**
- **Πλήρης ηλεκτρονικοποίηση δεδομένων** για επιχειρήσεις και πολίτες.
- **Πλήρης εφαρμογή e-procurement** στην κεντρική Δημόσια Διοίκηση και πιλοτικούς ΟΤΑ.
- **Ουσιαστική θέσπιση της αστικής ευθύνης** του Δημοσίου απέναντι στον πολίτη.
- **Ουσιαστική θέσπιση της πειθαρχικής ευθύνης** τόσο στους Δημοσίους Υπαλλήλους όσο και σε όλους τους επαγγελματικούς κλάδους (κατάργηση της συνδικαλιστικής «ασυλίας»).
- **Ταχεία απονομή δικαιοσύνης** και εκλογίκευση της διαδικασίας απονομής της.

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ VI. Ανταγωνιστικότητα και Περιβάλλον

16

- Πρόεδρος:** Βιδάλης Ευθύμιος, Πρόεδρος, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, Δ/νων Σύμβουλος, S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε. -
- Εισηγητής:** Καρράς Κώστας, Πρόεδρος, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς
- Συζητητές:** Αλαβάνος Γιάννης, Πρόεδρος, ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΤΕΕ)
Αναγνωστόπουλος Λάμπρος, Διευθύνων Σύμβουλος, LAMDA Development Α.Ε.
Γεωργακόπουλος Απόστολος, Γενικός Διευθυντής, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΣΒΑΠ)
Γιαννίδης Αρμόδιος, Πρόεδρος, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ (ΣΕΧΒ)
Δεληγιάννης Φωκίων, Συντονιστής, Βιομηχανικές Υποδομές & Ανάπτυξη, ΣΕΒ
Θεοχάρη Χριστίνα, Υπεύθυνη Τμήματος Περιβάλλοντος & Διεθνών Σχέσεων, ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΕΚΑ)
Καβουλάκος Πάνος, Διευθύνων Σύμβουλος, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Καραβέλλας Δημήτρης, Διευθυντής, WWF Ελλάς
Παπαγιαννάκης Λευτέρης, Καθηγητής, ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
Πυργιώτης Γιάννης, Χωροτάκτης-Πολεοδόμος, Μέλος Επιστημονικού Συμβουλίου, Ινστιτ. Τοπικής Αυτ/σης, Εκπρόσωπος ΚΕΔΚΕ
Συμεωνίδης Κωνσταντίνος, Διευθυντής Περιβάλλοντος, Α.Ε. Τιμέντων TITAN
Χαραλαμπίδης Νίκος, Διευθυντής, Ελληνικό Γραφείο της GREENPEACE

Διαπιστώσεις:

Οι ελληνικές επιχειρήσεις και η ελληνική οικονομία για να είναι ανταγωνιστικές πρέπει να επενδύουν στο περιβάλλον και στη **φιλοπεριβαλλοντική τεχνολογία**. Η ανταγωνιστικότητα και ο σεβασμός στο περιβάλλον είναι συμβατές έννοιες και οι συνέργειες πολλές.

Στόχοι:

Ο συγκερασμός περιβαλλοντικής συμβατότητας και ανταγωνιστικότητας. Η αύξηση του ποσοστού κάλυψης των ενεργειακών αναγκών της ελληνικής οικονομίας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Η διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος ως οικονομικού πόρου με την εφαρμογή σαφών κανόνων χρήσης της γης.

Προτάσεις:

- **Κωδικοποίηση και απλοποίηση της νομοθεσίας για το περιβάλλον.**
- **Υπαγωγή και της περιβαλλοντικής νομοθεσίας σε πρόσθετα κριτήρια οικονομικής αποδοτικότητας,** ανταγωνιστικότητας και κοινωνικής αποδοχής.
- **Ενθάρρυνση συμφωνιών για το περιβάλλον για πρακτικές αυτορρύθμισης,** που απαιτούν αφενός ενεργότερο ρόλο των επιχειρήσεων και αφετέρου συμβάλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων με το χαμηλότερο κόστος.
- **Σαφείς ποσοτικοί ή ποιοτικοί στόχοι για το περιβάλλον που θα είναι ιεραρχημένοι,** ρεαλιστικοί ως προς την επίτευξη τους, μετρήσιμοι και προπάντων διαφανείς.
- **Επανεξέταση του ρόλου και της αποδοτικότητας του ΥΠΕΧΩΔΕ** ως Υπουργείου Περιβάλλοντος και ταυτόχρονα Δημοσίων Έργων.
- **Οικονομικά κίνητρα** (τιμολογιακά, φορολογικά κ.λ.π.) για την εξοικονόμηση, την ορθή κατανάλωση και την ενθάρρυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.
- **Θεσμοθέτηση χωροταξικού σχεδίου χρήσεων γης** με ουσιαστικό διάλογο.
- **Θέσπιση από το ΥΠΕΧΩΔΕ αντικειμενικών κριτηρίων** για νομιμοποίηση βιομηχανικών χώρων.
- **Ενθάρρυνση εθελοντικών συμμετοχικών πρωτοβουλιών επιχειρήσεων,** ΜΚΟ και πολιτών μέσα από τις οποίες θα αναλαμβάνονται οι ευθύνες καθενός και θα ισχυροποιούνται οι δυνατότητες βελτίωσης.

17

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ VII. Εκπαίδευση - Κατάρτιση. Κοινωνία της Γνώσης

18

- Πρόεδρος:** Εμπέογλου Νίκος, Διευθύνων Σύμβουλος, ATHENS LABORATORY OF BUSINESS ADMINISTRATION (ALBA)
- Εισηγητής:** Παγιατάκης Αλκιβιάδης, Καθηγητής - Πρόεδρος, ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΕΡΕΥΝΑΣ (ΙΤΕ)
- Συζητητές:** Ανδρεόπουλος Ανδρέας, Πρύτανης, ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
Δενιόζος Δημήτρης, Διδάκτωρ, πρώην Γενικός Γραμματέας Έρευνας & Τεχνολογίας
Κύρτσος Αλέξανδρος - Ανδρέας, Καθηγητής, ΕΘΝΙΚΟΝ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
Λιντζέρης Πάρις, Διευθυντής Κατάρτισης, Κ.Ε.Κ. ΓΣΕΒΕΕ
Μακρυγιάννη Αφροδίτη, Επιστημονική Συνεργάτιδα, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΟΚΕ)
Πάρη - Καμπάρακη Ειρήνη, Μόνιμη Αντιπρόσωπος στις Βρυξέλλες, ΣΕΒ
Ρούλιας Αθανάσιος, Γενικός Διευθυντής, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΕΕΔΕ)
Ρώμνιος Νικόλαος, Μέλος Δ.Σ., ΣΕΒ - Πρόεδρος, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ
Τζήκας Αναστάσιος, Μέλος Διοικητικής Επιτροπής, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΒΒΕ).

Διαπιστώσεις:

Υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις σε όλους τους τομείς που συνδιαμορφώνουν την Κοινωνία της Γνώσης: Εκπαίδευση-Κατάρτιση, διάχυση της γνώσης και της καινοτομίας στις επιχειρήσεις, Έρευνα και Ανάπτυξη, μεταφορά τεχνολογίας.

Στόχοι:

Προσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος. Αύξηση των δαπανών για έρευνα και Ανάπτυξη. Διευκόλυνση της εφαρμογής καινοτομιών. Βελτίωση του περιβάλλοντος συνεργασίας πανεπιστημίων/ερευνητικών κέντρων με τις επιχειρήσεις. Ενθάρρυνση συμμετοχής των επιχειρήσεων στην Οικονομία της Πληροφορίας.

Προτάσεις:

- Αναμόρφωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με κύριες κατευθύνσεις:
- **Μεγαλύτερη αυτονομία στη διοίκηση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που θα βελτιώσει την αποδοτικότερη λειτουργία τους και θα τονώσει τον μεταξύ τους ανταγωνισμό.**
- **Σύστημα επιλογής Προέδρων Τμημάτων και Πρυτανικών Αρχών που θα τους επιτρέπει να ασκήσουν διοίκηση με μοναδικό γνώμονα την αποδοτική και αξιοκρατική λειτουργία του ιδρύματος.**
- **Βαρύνουσα γνώμη των ΑΕΙ και ΤΕΙ για τον αριθμό και την ποιότητα των εισακτέων.**
- **Θέσπιση κινήτρων και αντικινήτρων για τις επιδόσεις του διδακτικού προσωπικού.**
- **Αντικίνητρα για το φαινόμενο των αιωνίων φοιτητών.**
- **Αξιολόγηση των επιδόσεων των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με βάση ποσοτικούς δείκτες και ανάλογη κατανομή της χρηματοδότησης.**
- **Αύξηση των δαπανών για την παιδεία** με αξιολόγηση της αποδοτικότητας των δαπανών και έμφαση στους τομείς που παρουσιάζουν υστέρηση όπως: εργαστήρια, προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, βιβλιοθήκες, πληροφορική-επικοινωνία.

19

- **Υιοθέτηση από τις επιχειρήσεις κριτηρίων για την επιλογή των στελεχών τους** που να σχετίζονται με το αληθινό αντίκρισμα των πτυχίων που προσφέρουν τα διάφορα τμήματα των ελληνικών ΑΕΙ (ποιότητα καθηγητών, είδος και επίβλεψη διπλωματικής εργασίας κλπ). Η πρακτική αυτή πρέπει να είναι εμφανής στην κοινωνία.

• Στενότερη σύνδεση επιχειρήσεων, πανεπιστημίων και ερευνητικών κέντρων, με μέτρα όπως:

- **Ενίσχυση των υφιστάμενων μηχανισμών** (Δίκτυο ΠΡΑΞΗ, Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, κλπ.), δημιουργία νέων αντιστοίχων μηχανισμών και στην περιφέρεια.
- **Συστηματική χρηματοδότηση ελληνικών Δικτύων Αριστείας** (ομάδων από Ερευνητικά Κέντρα (ΕΚ), ΑΕΙ και ΤΕΙ) από κοινοπραξίες ελληνικών επιχειρήσεων για τη διεξαγωγή έρευνας αιχμής και την ανάπτυξη καινοτομίας σε περιοχές υψηλής προτεραιότητας για τις κοινοπραξίες.
- **Χρηματοδότηση έργων ΕΤΑ στους θύλακες ποιότητας των ΕΚ, ΑΕΙ και ΤΕΙ** κατ' ευθείας από επιχειρήσεις, στη βάση των αναπτυξιακών αναγκών τους, ή και αριστίδην.
- **Μεγαλύτερο και προθυμότερο άνοιγμα των επιχειρήσεων στους φοιτητές των Τμημάτων Μηχανικών, Διοίκησης Επιχειρήσεων, κλπ.** για θερινό εξάμηνο πρακτικής ασκήσεως, ως μέρους του προγράμματος σπουδών.
- **Ενεργοποίηση του Νόμου** του Εθνικού Συμβουλίου Σύνδεσης Επαγγελματικής Κατάρτισης με την Απασχόληση (ΕΣΕΚΑ).
- **Δημιουργία προϋποθέσεων για υψηλή κινητικότητα ανθρώπινου δυναμικού μεταξύ επιχειρήσεων, ΑΕΙ και Ερευνητικών Κέντρων** τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Προς την κατεύθυνση μπορούν να αξιοποιηθούν και τα αντίστοιχα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- **Προσέλκυση και αξιοποίηση από τις επιχειρήσεις στελεχών που θα είναι σε επαφή με τις επιστημονικές εξελίξεις**, θα αξιοποιούν τις εισαγόμενες νέες τεχνολογίες και θα συμβάλουν στην ανάπτυξη καινοτομίας για την επιχείρηση με ίδιες δυνάμεις και μέσα
- **Εισαγωγή μαθημάτων επιχειρηματικότητας** σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ VIII.

Τι εμποδίζει τις μεταρρυθμίσεις

20

Πρόεδρος: Κεφαλάς Αντώνης, Δημοσιογράφος - Οικονομολόγος
Εισηγητής: Πελαγίδης Θεόδωρος, Καθηγητής, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
Συζητητές: Αλεξανδρίδης Αναστάσιος, Προϊστάμενος, Υ.Δ.Π.Κ.Π. INTERREG, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Αρανίτου Βάλια, Επιστημονική Συνεργάτιδα, ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΕΣΕΕ)
Βασαρδάνης Γιώργος, Διευθύνων Σύμβουλος, Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε. - Εκπρόσωπος ΚΕΔΚΕ
Βασιλόπουλος Περικλής, Αντιπρόεδρος Δ.Σ., Ένωση Πολιτών για την ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ
Ιωάννου Χρήστος, Επιστημονικός Συνεργάτης, GEN. ΣΥΝ/ΔΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛ/ΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΓΣΕΒΕΕ)
Μαύρος Δημήτρης Αλ., Διευθύνων Σύμβουλος, MRB HELLAS A.E.
Μουζέλης Νίκος, Επίτιμος Καθηγητής Κοινωνιολογίας, LONDON SCHOOL OF ECONOMICS
Πατριανάκου Φεβρωνία, Μέλος Δ.Σ., ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ Α.Ε.
Ρυλιών Πέτρος Λινάρδος, Επιστ. Συνεργάτης, ΙΝΕ/ΓΣΕΕ - Μέλος, Επιτροπή Εμπειρογνομόνων ΕΣΑΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Ρωμανιάς Γεώργιος, Οικονομολόγος - Σύμβουλος, ΠΑΣΕΓΕΣ
Τσούκας Χαρίδημος, Καθηγητής, ATHENS LABORATORY OF BUSINESS ADMINISTRATION (ALBA)

Διαπιστώσεις:

Η κοινωνία κατανοεί την κρισιμότητα των περιστάσεων και αναζητά διέξοδο σε μεταρρυθμίσεις, οι οποίες μάλιστα ταυτίζονται με την έννοια της ρήξης με το παλαιό.

Όμως, οι μεταρρυθμίσεις που γίνονται είναι περιορισμένης εμβέλειας και συχνά αναιρούνται στην πράξη.

Οι λόγοι αυτής της υστέρησης εντοπίζονται στη διάβρωση των θεσμών αρχικά από τα κόμματα και ακολούθως από ομάδες συμφερόντων, οι οποίες λειτουργούν ως κυνηγοί προσόδων και πάντα επιδιώκουν, με νόμιμα ή παράνομα μέσα, τη μεγιστοποίηση του δικού τους κέρδους. Δημιουργείται έτσι ανάμεσα στις προσοδοθήρες ομάδες μια ισορροπία που καμία ομάδα δεν θέλει ουσιαστικά να ανατρέψει για να μην κινδυνεύσει να χάσει τα προνόμια της. Μέσα σ' αυτή την κατάσταση ιδιαίτερα αρνητικός είναι ο ρόλος της γραφειοκρατίας ή της δημόσιας διοίκησης, η οποία αντί να εκτελεί το ρόλο της –δηλαδή να λειτουργεί ως μηχανισμός που αντιμετωπίζει τις αδυναμίες, ελλείψεις και αποτυχίες των δομών της αγοράς, έχει μετατραπεί σε μια ακόμη προσοδοθήρα ομάδα.

Στόχοι:

Να αρθεί το σημερινό αδιέξοδο που τροχοπεδεί τις αλλαγές. Γι' αυτό είναι ανάγκη να αυτοδεσμευθεί ο πολιτικός κόσμος για τη δημιουργία και ενδυνάμωση πράγματι ανεξάρτητων και ισχυρών θεσμών, οι οποίοι ουσιαστικά θα προστατεύσουν την αυτονομία και ανεξαρτησία της πολιτικής εξουσίας από την επιρροή των οργανωμένων ομάδων συμφερόντων. Απαιτείται επίσης ο σχεδιασμός μιας συγκεκριμένης πολιτικής και ενός συγκεκριμένου προγράμματος μεταρρυθμίσεων, με όραμα, που να εξηγεί τα κόστη και τα οφέλη, και που, μέσω της ολοκληρωμένης πληροφόρησης να δημιουργεί αίσθημα εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας. Για να γίνει αυτό, το πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων πρέπει να έχει ξεκάθαρους στόχους και σαφή χρονοδιαγράμματα και να εκτιμά με σχετική ακρίβεια τις επιπτώσεις.

Προτάσεις

- **Να δημιουργηθεί ξανά μια “Βεμπεριανής” μορφής γραφειοκρατία, η οποία δεν θα λειτουργεί ως προσοδοθήρα ομάδα αλλά ως εγγυήτρια της συνέπειας και συνέχειας του κράτους.** Μέσα στα πλαίσια αυτά προτείνεται η άμεση ίδρυση ενός ΑΣΔΥ 2, το οποίο θα είναι ανεξάρτητο από κάθε κομματική και άλλη εξουσία και το οποίο θα κρίνει με αντικειμενικά, διαφανή, γνωστά και αξιολογικά κριτήρια τους δημόσιους λειτουργούς. Η επανίδρυση αυτή σε βελτιωμένη έκδοση του ΑΣΔΥ αποτελεί και μια σημαντική πρόοδο στην ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών.
- **Να καταρτισθεί μια αντικειμενική βάση δεδομένων για την οικονομία, κοινά αποδεκτή από το κοινωνικό σύνολο, η οποία και να χρησιμεύει ως αφετηρία των συζητήσεων για την επισήμανση του μεγέθους και της φύσης των προβλημάτων και ως καταλύτης στην προσπάθεια να αυξηθεί η κατανόηση των θέσεων των κοινωνικών εταίρων. Για το σκοπό αυτό προτείνεται να υλοποιηθεί μέσα σ' ένα χρόνο η πλήρης ανεξαρτοποίηση της ΕΣΥΕ.**
- **Να διεξαχθεί από το κράτος, μέσα σε διάστημα δώδεκα μηνών μια εμπειροστατωμένη αναλογιστική μελέτη του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, ώστε να ξεκινήσει τότε μια πραγματική συζήτηση για το ασφαλιστικό. Αντίθετα με τα όσα έχουν γραφεί και αντίθετα με αυτά που προβλέπει ο νόμος οι σχετικές αναλογιστικές μελέτες δεν έχουν γίνει.**
- **Να προωθηθεί, με την κατάλληλη νομοθετική ρύθμιση ένα σύγχρονο σύστημα αιρετής τοπικής, περιφερειακής και φορολογικής αυτοδιοίκησης κατά τα ευρωπαϊκά πρότυπα και με λογοδοσία για τη διαχείριση του 5% του ΑΕΠ που ήδη σήμερα της αναλογεί και που θα αυξηθεί στα αμέσως επόμενα χρόνια.**

21

E-forum

Περισσότερα από 5.500 άτομα έχουν επισκεφθεί την ιστοσελίδα του Ανοικτού Φόρουμ. Περισσότερες από 150 απόψεις κατατέθηκαν στο πλαίσιο της διοργάνωσης του Ανοικτού Φόρουμ στις 5 και 6 Δεκεμβρίου 2005

Μερικά από τα σχόλια που κατατέθηκαν από τους επισκέπτες της ιστοσελίδας του Ανοικτού Φόρουμ...

Το ελληνικό παράδοξο (Οικονομία)

Στη χώρα μας όλοι, ανεξαρτήτως κομματικής τοποθέτησης ή και κοινωνικής ομάδας που ανήκει ο καθένας, ξέρουν που περίπου πρέπει να κινηθεί η ελληνική οικονομία: διαρθρωτικές αλλαγές, δημοσιονομική προσαρμογή και σταθερότητα, αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα, δικαιότερο φορολογικό σύστημα, πάταξη της φοροδιαφυγής, της διαφθοράς κλπ. Το παράδοξο είναι πως όλοι πάλι θέλουν αυτές τις αλλαγές για τους άλλους και όχι για τον εαυτό τους. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αποτελεί η φοροδιαφυγή όπου όλοι οι εμπλεκόμενοι (εφοριακοί και φορολογούμενοι) ζητούν την πάταξη της φοροδιαφυγής όταν όλοι συμμετέχουν στην αύξησή της! Ή όλοι είναι υπέρ της κατεδάφισης των αυθαιρέτων των άλλων!

Η ικανότητα λοιπόν των πολιτικών δεν πρέπει να κρίνεται μόνο από το αν ξέρουν τι πρέπει να κάνουν (αυτό μάλλον πρέπει να το κάνουν οι τεchnοκράτες), αλλά από το αν μπορούν να διαχειριστούν τα αντικρουόμενα συμφέροντα και από το αν μπορούν να λύσουν το παραπάνω παράδοξο.

Ο ρόλος του κράτους (Αγορές και Ανταγωνισμός)

Το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο είναι χρήσιμο για τον υγιή ανταγωνισμό. Ακυρώνεται όμως όταν το κράτος γίνεται χωροφύλακας ή δικαστής για θέματα αγοράς.

Επιχειρηματικότητα: Προϋπόθεση για τη Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μας (Επιχειρηματικότητα)

Πρέπει να καταλάβουμε και στην Ελλάδα ότι η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας είναι άμεση προτεραιότητα για μια πολιτική που επιδιώκει την οικονομική ανάπτυξη και, μέσω αυτής, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την αντιμετώπιση της ανεργίας. Η Ελλάδα έχει πολλούς και ικανούς επιχειρηματίες. Χρειάζεται περισσότερους και ακόμη ικανότερους. Χρειάζεται να αναπτύξουμε περαιτέρω την έφεση των νέων στο επιχειρείν και να εφοδιαστεί το ελληνικό επιχειρηματικό δυναμικό με περισσότερες γνώσεις που βοηθούν την επιχειρηματική δράση στα πλαίσια του παγκόσμιου ανταγωνισμού. Χρειάζεται να ενθαρρυνθεί η ανάληψη επιχειρηματικών κινδύνων και πειραματισμών. Χρειάζεται επίσης να απλοποιηθεί η νομοθεσία καθώς το υφιστάμενο κανονιστικό περιβάλλον εμποδίζει τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Λύσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας υπάρχουν. Χρειάζεται να δείξουμε αποφασιστικότητα και να τις θέσουμε σε εφαρμογή. Μόνο έτσι θα απελευθερώσουμε τις δημιουργικές δυνάμεις του τόπου μας...

Επιχειρηματικότητα (Επιχειρηματικότητα)

Πιστεύω ότι χρειάζεται μάθημα στα σχολεία, ώστε από μικρά παιδιά να έχουμε την κατάλληλη εκπαίδευση και τη δημιουργία επιχειρηματικών οραμάτων. Σ' όλες τις χώρες της Ευρώπης η επιχειρηματικότητα είναι μάθημα.

Ανεργία νέων (Απασχόληση και Εργασία)

Πρέπει να δοθεί σημασία στην ανεργία των νέων. Πολλά πτυχία δεν έχουν σχέση με τις ανάγκες της αγοράς. Ακόμα οι απόφοιτοι πολλών σχολών είναι πολλοί περισσότεροι από τις θέσεις εργασίας. Όταν η εκπαίδευση είναι χαμηλού επιπέδου επιδεινώνεται το πρόβλημα. Χρειάζονται άμεσες λύσεις.

Ηλεκτρονικές υπηρεσίες παντού (Δημόσια Διοίκηση - Νόμοι)

Το δημόσιο θα αναβαθμίσει τη συνολική λειτουργία του εισάγοντας την ηλεκτρονική εξυπηρέτηση σε όλες τις υπηρεσίες του. Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση θα οδηγήσει στην απλοποίηση, τυποποίηση και εξορθολογισμό σε όλες τις διαδικασίες του δημοσίου. Η ηλεκτρονική επικοινωνία μεταξύ υπηρεσιών θα καταργήσει την ταλαιπωρία από υπηρεσία σε υπηρεσία, από υπογραφή σε υπογραφή, από πιστοποιητικό σε πιστοποιητικό.

Ο ρόλος του τοπικού παράγοντα στην ανάπτυξη με σεβασμό στο περιβάλλον (Ανταγωνιστικότητα και Περιβάλλον)

Πέρα από νόμους, διατάγματα κ.λπ. σπουδαίο ρόλο παίζει η ευαισθητοποίηση (μέσα από την ενημέρωση) και η ανάμειξη του τοπικού παράγοντα (Νομαρχία, δήμοι, τοπικοί σύλλογοι, πολίτες), που οδηγεί σε καλύτερη διαχείριση της ανάπτυξης. Για τον λόγο αυτό απαιτείται η πλήρης και τεκμηριωμένη ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας από την πολιτεία και τους περιβαλλοντικούς συλλόγους, με υπεύθυνες και μελετημένες κινήσεις για τα οφέλη, που θα αποκομίσει από την ανάπτυξη με σεβασμό στο περιβάλλον. Οι πολίτες έχουν δείξει μεγάλο ενδιαφέρον και διάθεση συμμετοχής, όταν καταλαβαίνουν ότι έχουν γνώμη σ' αυτά, που γίνονται στον περιβάλλοντα χώρο τους.

Φυσικό περιβάλλον (Ανταγωνιστικότητα και Περιβάλλον)

Το φυσικό περιβάλλον είναι στοιχείο ανταγωνιστικότητας. Για την Ελλάδα αποτελεί συγκριτικό πλεονέκτημα. Και όμως το καταστρέφουμε. Γιατί;

Νέος αέρας στην εκπαίδευση (Κοινωνία της Γνώσης)

Βιώνουμε μία συνεχή διαδικασία υποβάθμισης των σπουδών που αναπαράγεται σε χαμηλότερο επίπεδο σε κάθε κύκλο. Οι εισαγωγικές απαιτούν αποστήθιση. Οι επιτυχάνοντες στα ΑΕΙ αποφοιτούν αποστηθίζοντας (έτσι και αλλιώς κάποτε αποφοιτούν, δεν χρειάζεται να μάθουν, δίνουν εξετάσεις απεριορίστως, κάποτε τους τυχαίνουν βολικά θέματα). Κάποιοι εισέρχονται στο σύστημα ως εκπαιδευτές. Ξέρουν να διδάξουν την αποστήθιση. Οι μαθητές γίνονται χειρότεροι από αυτούς. Ας απαιτήσουμε κριτική σκέψη.

Ελληνικά Πανεπιστήμια (Κοινωνία της Γνώσης)

Θεωρώ ότι η ποιότητα της παρεχόμενης γνώσης στα ελληνικά πανεπιστήμια δεν υστερεί σε σχέση με τα ξένα. Θα έλεγα ότι σε πολλές περιπτώσεις συμβαίνει το αντίθετο. Εκεί που πραγματικά υστερούν τα περισσότερα ελληνικά πανεπιστήμια είναι κυρίως στην υποδομή (κτίρια, εγκαταστάσεις), στην πρόσβαση στην τεχνολογία (ανεπάρκεια Η/Υ για πραγματοποίηση μαθημάτων) και στην οργάνωση. Καλό θα είναι όλοι αυτοί οι όροι να μην συγχέονται.

Οργανωμένα συμφέροντα (Γιατί δεν γίνονται οι αλλαγές)

Πολιτικό κόστος, έλλειψη φαντασίας, κεκτημένα δικαιώματα. Όλα αυτά μαζί δημιουργούν το τείχος της αντίστασης. Μέχρι τότε? Τα τρένα της Ευρώπης περνούν και μας αφήνουν πίσω.

Διαβάστε περισσότερα σχόλια στο:
www.anoiktoforum.gr

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΦΟΡΟΥΜ 2005

Κεντρική Επιτροπή

Πρόεδρος: **Δασκαλόπουλος Δημήτρης**, Αντιπρόεδρος, ΣΕΒ - Πρόεδρος, ΔΕΛΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.

Μέλη: **Αλαβάνος Γάβριελ**, Πρόεδρος, ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΤΕΕ)
Ανδρέαδης Σταύρος, Πρόεδρος, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΣΕΤΕ)
Αράπογλου Τάκης, Πρόεδρος, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ
Αρμενάκης Δημήτρης, Πρόεδρος, ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΕΣΕΕ)
Βενιέρης Γιώργος, Πρύτανης, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Δραπανιώτης Ιωάννης, Γενικός Διευθυντής & Μέλος Δ.Σ., ΣΕΒ
Θεοδωρόπουλος Σπύρος, Αντιπρόεδρος, ΣΕΒ - Πρόεδρος, CHIRITA INTERNATIONAL A.E.
Καραβέλλας Δημήτρης, Διευθυντής, WWF Ελλάς
Κουκουλόπουλος Πάρις, Πρόεδρος, ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ & ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΚΕΔΚΕ)
Κυριακόπουλος Οδυσσεύς, Πρόεδρος, ΣΕΒ
Μυλωνάς Γεώργιος, Μέλος Δ.Σ., ΣΕΒ - Πρόεδρος, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΒΒΕ)
Παπαλεξόπουλος Θεόδωρος, Σύμβουλος Διοίκησης, Α.Ε. Τσιμέντων ΤΙΤΑΝ
Πιλάλης Ευγένιος, Πρόεδρος, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΕΒΕ)
Σακελλαρίδη Χριστίνα, Πρόεδρος, ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ (ΠΣΕ)
Στράτου-Βερνίκου Βαρβάρα, Μέλος Δ.Σ., ΣΕΒ - Μέλος Δ.Σ., ΝΟΤΟΣ COM ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.Β.Ε.

Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος: **Πολίτης Τάκης***, Επιστημονικός Διευθυντής, ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΙΟΒΕ)

Μέλη: **Βέττας Νικόλαος**, Καθηγητής, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Εμπέογλου Νίκος, Διευθύνων Σύμβουλος, ATHENS LABORATORY OF BUSINESS ADMINISTRATION (ALBA)
Κεφαλάς Αντώνης*, Δημοσιογράφος - Οικονομολόγος
Νανόπουλος Δημήτρης, Καθηγητής - Πρόεδρος, Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας & Τεχνολογίας, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Πολεμαρχάκης Ηρακλής, Οικονομικός Σύμβουλος Προέδρου ΠΑΣΟΚ
Σακελλάρης Πλούταρχος, Πρόεδρος, Συμβούλιο Οικονομικών Εμπειρογνομών (ΣΟΕ),
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Σκούρας Αθανάσιος, Καθηγητής, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Τορτοπίδης Αντώνης*, Οικονομολόγος - Συντονιστής, Έρευνα & Ανάλυση, ΣΕΒ
* Γραμματεία Επιστημονικής Επιτροπής

Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδρος: **Δραπανιώτης Ιωάννης**, Γενικός Διευθυντής & Μέλος Δ.Σ., ΣΕΒ

Μέλη: **Βέργαδος Δημήτρης**, Συντονιστής, Δίκτυο Μέσων Ενημέρωσης, ΣΕΒ
Κεφαλάς Αντώνης, Δημοσιογράφος - Οικονομολόγος
Μαχαίρα Ουρανία, Διευθύντρια Εταιρικής Επικοινωνίας, ΔΕΛΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.
Νικολάου Διονύσης, Σύμβουλος Προέδρου, ΔΕΛΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.
Ραΐση Βιβή, Υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων, ΣΕΒ
Τορτοπίδης Αντώνης, Οικονομολόγος - Συντονιστής, Έρευνα & Ανάλυση, ΣΕΒ

www.anoiktoforum.gr

Με την ευγενική χορηγία:

ΔΕΛΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.

CIVITAS STRATEGY • COMMUNICATION • PUBLIC AFFAIRS

Ανοικτό
Φόρουμ (05)
για την ανταγωνιστικότητα
και την ανάπτυξη